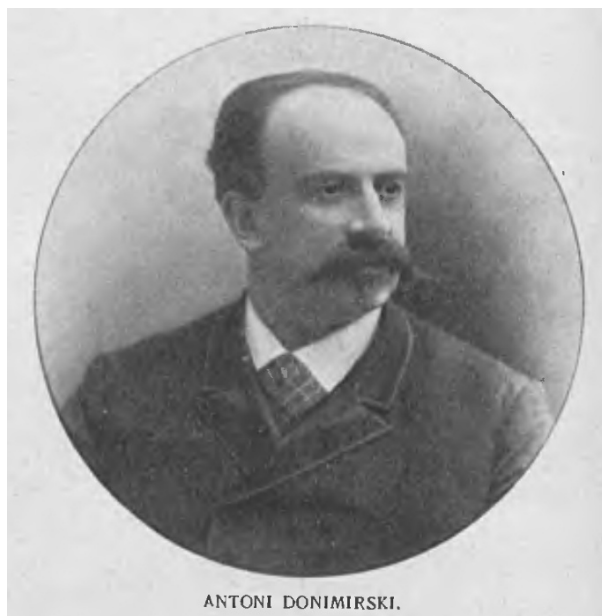

Donimirski Antoni

Data urodzenia: 1846

prawnik, ekonomista, publicysta, działacz społeczny i polityczny, poseł do parlamentu Rzeszy Niemieckiej (1874-1877), współzałożyciel i członek zwyczajny TNT w l. 1875-1880

Urodził się 6 VI 1846 r. w Buchwałdzie (pow. sztumski) w rodzinie ziemiańskiej jako syn Teodora i Zofii ze Śląskich. Studiował prawo, historię i ekonomię we Wrocławiu, Heidelbergu i Berlinie, gdzie doktoryzował się w zakresie prawa. Po krótkiej praktyce sądowej od 1873 r. był udziałowcem oraz dyrektorem banku założonego przez ojca w Toruniu. Wykazał tutaj dużą aktywność w szeregu polskich stowarzyszeń społecznych i gospodarczych (zwłaszcza w Towarzystwie Moralnych Interesów, TNT oraz Sejmikach Gospodarskich), wybierany do Rady Miejskiej w Toruniu (1874-1881) oraz do parlamentu Rzeszy Niemieckiej (1874-1877). W 1881 r. złożył rezygnację z funkcji dyrektora banku, co mogło mieć związek z trudnościami w płynności finansowej spółki. W 1882 r. opuścił Toruń i osiadł na kilka lat w Wiedniu. Zajmował się głównie publicystyką, współpracując z czołowymi pismami polskimi w Warszawie, Petersburgu, Krakowie, Lwowie, Poznaniu, Toruniu oraz drobną prasą wiedeńską. Pisał głównie o kwestiach ekonomicznych, prawnych, handlowych i politycznych. Od 1887 r. najściślej związany był z warszawskim „Słowem”, pełniąc w nim funkcje współredaktora, a od 1902 redaktora naczelnego. Utrzymywał bliskie relacje towarzyskie i zawodowe z czołowymi przedstawicielami polskiej kultury, m.in. z Elizą Orzeszkową, Henrykiem Sienkiewiczem i Ignacym Janem Paderewskim. W 1912 r. zmarł w Berlinie, dopiero po roku jego prochy sprowadzono do Warszawy i pochowano na cmentarzu powązkowskim. Wykazywał dużą aktywność na forum naukowym, był m.in. współzałożycielem Towarzystwa Naukowego Akademików Polaków w Berlinie (1869), członkiem PTPN (od 1875), Towarzystwa Tatrzańskiego (1878-1882), uczestnikiem Kongresu Antropologii i Archeologii Przedhistorycznej w Sztokholmie (1874) oraz pierwszego Zjazdu Prawników i Ekonomistów Polskich w Krakowie (1887) oraz współzałożycielem TNT w 1875 r. Prowadził własne badania wykopaliskowe w Inflantach (1879) oraz kwerendy archiwalne, był inicjatorem wydawania roczników naukowych w Toruniu oraz współorganizatorem i akcjonariuszem

spółki „Muzeum”, która wzniosła okazały gmach dla zbiorów TNT przy ul. Łaziennej (1881-1882).

Literatura:

1. Oracki T., *Antoni Donimirski (1846-1912) – niesłusznie zapomniany Pomorzanin, Polak i Europejczyk*, Komunikaty Warmińsko-Mazurskie 2010, z. 1, s. 3-40.
2. Ryszkowski J., *W ściślejszym kółku Antoniego Donimirskiego*, Sztum 2024.
3. Borzyszkowski J., *Donimirski-Brochwicz Antoni*, [w:] *Słownik biograficzny Pomorza Nadwiślańskiego*, t. 1, red. S. Gierszewski, Gdańsk 1992, s. 338-339.

Tomasz Łaskiewicz